

Halen–Raslången

Id.nr.	KG0001
Län	Blekinge
Naturtyp	Ädellöv-/Gran-/Tallskog
Värdetraktsbeskrivning upprättad	2021-11-04
Värdetraktsbeskrivning senast reviderad	Ingen revidering gjord

ALLMÄN INFORMATION

Värdetrakten Halen–Raslången med en landyta på drygt 3 157 hektar omfattar skogarna kring sjöarna Halen och Raslången i sydvästra delen av Olofströms kommun, fram till länsgränsen. Halen–Raslången karaktäriseras främst av betydande arealer av ek- och bokskogar, särskilt i anslutning till sjön Halen. Området har även ett visst inslag av gammal tallskog, gammal granskog och sumpskog. Det ansluter till den skånska värdetrakten Immeln–Raslången i väst, som förutom bok- och ekskogar även innehåller värdekärnor med ädellövsrika lövängsrester, barr- och blandskog. I söder ansluter även Halen–Raslången till den skånska värdetrakten Ivöbygden. Ek- och bokskogarna i området utgör rester av tidigare mer utbredda ädellövskogar i gränsbygden mot Skåne. Det är till exempel dokumenterat att det en bit in på 1800-talet endast fanns mindre inslag av bokskog, ekskog och surskog (al, björk med mera) inom den del som idag är Halens naturreservat.

Traktens skogsbygd präglas både av ett relativt stort ädellövsinslag och ett relativt stort graninslag. I trakten bedrivs ett ganska intensivt skogsbruk, under tioårsperioden 2010–2019 förnygringsavverkades totalt drygt 109 hektar (3,5 procent) av värdetraktens landyta (Skogsstyrelsen 2020).

NATURVÄRDEN

Trakten omfattar två större naturreservat, Halen och Pieboda. Vidare ingår fyra biotopskyddsområden och två områden med naturvårdsavtal. Naturreservaten Halen (delar av reservatet) och Pieboda ingår i Natura 2000, liksom två källpåverkade kärr-/sumpskogar (det ena omfattas av naturvårdsavtal). Områdets västra del ingår i Sveaskogs ekopark Raslången. De viktigaste skogstyperna är ek- och bokskogar (ädellövnaturskog), delvis med inblandning av gammal tall. Området innehåller även länets två finaste källmyrar, Hängdovakärret och Blankavikskärret, som båda har inslag av sumpskog. År 2020 innehöll värdetrakten drygt 469 hektar (14,9 procent av landytan) värdekärna för ädellöv, varav 60,1 procent värdekärna ligger inom formellt skyddad natur (naturreservat, natura 2000 eller biotopskydd). Därutöver fanns samma år även drygt 29 hektar värdekärna för tall inom trakten.

Ett stort antal rödlistade arter som är knutna till ädellövskog är kända från området. En av dessa är jättesvampmal som här har sin starkaste förekomst i Blekinge. Bland övriga rödlistade arter märks bokkantlav, bokvårtlav, cinnoberspindling och svart taggsvamp. Hårklomossa, som växer i strandzonen mot sjön Raslången och som är beroende av beskuggning, har här ett av sina viktigaste områden i länet. Alla artuppgifter kommer från Artportalen, och merparten är från 2000-talet.

LANDSKAPSSAMMANHANG

Denna skogliga värdetrakt överlappar till stor del med den limniska värdetrakten "Skräbeån" (bilaga 1). Inom värdetrakten är det relativt vanligt med intilliggande skogliga och limniska värdekärnor, vilket skapar särskilt goda förutsättningar för övergångsmiljöer såsom svämlövskogar. Inom

värdeetrakten som helhet så är konnektiviteten mellan ädellövsmiljöer minst utvecklad i de delar av trakten där det är glesare mellan värdekärnor, exempelvis i de norra delarna av trakten kring Blankatorpet och Baggeboda (bilaga 1).

NUVARANDE MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL

Större delen av ädellövskogarna i de skyddade områden, sköts genom punktinsatser andra begränsade åtgärder, i syfte att stärka naturvärdena. Inom naturreservatet Halen sker en långsiktig omföring av planterade granbestånd till ädellövskog. Även inom ekoparken sker omföringar för att öka arealen ädellövskog.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Lövskogarna tillhandahåller en mängd olika ekosystemtjänster (där skapandet av livsmiljöer för stort antal arter är grundförutsättningen) bland annat:

- livsmedel (ex. bär, svamp och vilt)
- naturupplevelser
- översvämningsskydd genom trädens vattenupptag och vattenmagasinering
- klimatreglering, både lokalt genom temperaturutjämning och skydd mot vind, och globalt genom lagring av kol i träd och mark
- skadedjursbekämpning (biologisk reglering).
- pollinering för både skogens egna arter och för jordbruks- och trädgårdsgrödor
- markstabilisering (motverka erosion)

UTMANINGAR

Ett pågående hot är förtätning av skogarna, vilket missgynnar ljus- och värmekrävande arter samtidigt som det försvårar förnyringen av vissa trädslag och därmed också riskerar att bryta kontinuiteten av gamla ädellövträd. Igenväxning och svårigheten med förnyring är även ett långsiktigt hot mot de naturvärden som är knutna till gammal tall.

HÄNSYNSTAGANDE VID PRÖVNING OCH PLANERING

Det är fördelaktigt om hänsyn till värdeetraktens kännetecken och karaktär gällande arter, miljöer och landskap iakttas vid markanvändning och rådgivning. Att områden med samma karaktär ligger tillräckligt nära varandra ger bättre förutsättningar för att de arter som hör till skogliga värdekärnor ska överleva.

FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

- Öka andelen ädellövskog inom trakten (vilket redan pågår)
- Begränsad skötsel inom värdekärnor
- Bevara och/eller utveckla övergångsmiljöer såsom svämlöv-/sumpskogar och skogsbyn, särskilt kring värdekärnor
- Utveckling av spridningslänkar med naturvärden relevanta för värdeetraktens värdekärnor

MARKÄGARSTRUKTUR

Värdeetraktens västra del ägs av staten. Större delen av naturreservatet Halen är kommunägd. Andelen privatägd skog är ovanligt liten för att vara i Blekinge.

REFERENSER, ATT LÄSA MER

Länsstyrelsen Blekinge Län (2003). Blekinges skogar – biologisk mångfald samt urval och skötsel av skogsreservat. Meddelande 2003:1

Länsstyrelsen Blekinge län (2007). Hotade svamparter i Blekinge – sammanställning av fynd t.o.m. 2006. Meddelande 2007:8.

Naturvårdsverket (2020). Nationella Marktäckedata version 1.1. URL

<https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Kartor/Nationella-Marktackedata-NMD/Ladda-ned/> [2020-12-15]

Skogsstyrelsen (2020). Utförda avverkningar enligt skillnadsanalys i satellitbilder. URL

<https://www.skogsstyrelsen.se/sjalvservice/karttjanster/geodatatjanster/nerladdning-av-geodata/> [2020-12-10]

BILAGA 1. KARTA ÖVER VÄRDETRAKTEN "HALEN-RASLÅNGEN"

